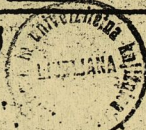

DOMAČI GLASOVI

Stev. 1.
Celovec 5. jul
1945.

„domači glasovi.“

RD 105/1976

Celovec 5./VII. 1945.

Na dan sv. Cirila in Metoda izide prva številka novega slovenskega begunskega glasila, ki naj med slovenskimi begunci v tujini krepi tisto misel, katera sta sv. solunska brata prva zanesla med naše slavce dede. Ta velika in večna krščanska in slovenska misel naj tudi po tem glasilu druží vs. Slovence, raztresene po taboriščih in seliščih od Trevisa do Judenburga. Po možnosti pa naj doseže tudi one brate med Tilmentom, Viljo, Sotlo in Kabo, ki so ostali doma ter doma za isto veliko misel trpe tiho in nepopisno trpljenje.

Kakaj ta list? Iz Lienza, kamor se je bilo iz Vetrinja preselilo naše glasilo "Domovina v taborišču", smo namreč prejeli sporočilo, da zaradi takojšnjih posebnih razmer tak list ne more več izhajati. V Lienzu je begunska družina močno pisana: Upravo imajo v rokah Rusi, ki so do prihoda slovenskih beguncev bili tam najštevilnejši. Poleg njih je bilo največ Poljakov, zraven pa še Srbi, Hrvati, Čehi in Romani. Med vsemi temi je večkrat izbruhnil hud spor, tako, da je angleško poveljstvo imelo precej neprilik. Ko so sedaj prišli Slovenci in se je narodnostno lice v taborišču na en mah vidno poslovenilo, zlasti, ko so Slovence tukaj začeli izdajati svoje glasilo, se je poveljstvo bala ponovnih nevšečnosti. Ugajala mu je sicer misel takega glasila, vendar je izreklo željo, naj bi taboriščni list bil kakakoli nevtralna vez med vsemi taborjani ter naj zato skuša izhajati tudi v ruskega jeziku ter naj prinaša le zanimive novice iz zunanjega sveta. Tako je ta list v Lienzu menda že izšel ali bo izšel. Ker pa ne bo mogel pisati o naših posebnih slovenskih zadevah in potrebah, smo mi v Celovcu sklenili izdajati "Domače glasove", ter po njih informirati svoje rojake - taborjane o medsebojnih razmerah in potrebah ter jim hkrati nuditi kaj novic iz zasužnjene domovine.

To je tedaj namen "Domačih glasov", ki naj se poleg glase rojakom v tolažbo, narodu v korist in Bogu v čast.

Lienz največja slovenska begunska naselbina.

Lienz - Peggiz, 3. julija 1945. Dober četrt ure pred prijaznim Lienzom stoji begunsko meso, ki se uradno imenuje Peggiz. V njem je prostora kvečjemu za 3.500 ljudi, prebiva pa jih sedaj v njem več kakor 4.500, med njimi kakih 2.500 Slovencev, ki so tako najmočnejša skupina. Vodstvo taborišča pa bo že poprej imeli v rokah Rusi, ki vodijo taborišče po načelu samouprave. Tako je zaenkrat še ostalo, ker ne kaže, da bi se ustaljeni red nekateri prekrucili.

Prebivamo v 34 lesenih barakah, ki imajo večje in manjše sobe in ki jim načeljuje po en taračni poglavar, v vsaki skrbi za red sobni starelšina. Nekaj barak ima že slovenske poglavarje, drugod so še Rusi, ki zastopajo tudi Slovence, dahi je to včasih nerodno ker se s početka težko sporazumevajo. Sedaj gre obojestransko prizadevanje za tem, da bi Slovenci bili nastanjeni sami za se v svojih barakah. Vendar je to težko izvajati, ker so nekatere barake slabe in strehe tako močno puščajo, da je prebivanje v njih skoraj nemogoče in pa ker je v taborišču vsaj 1.000 ljudi preveč.

Zato zdaj narodnosti pobasi odhajajo in delajo prostor nam Hrvatí pa angleško poveljstvo obeta, da bo še ta mesec zgradilo več novih barak, med njimi katoliško cerkev in slovensko šolo, ter nekaj stanovanjskih barak.

Slovenski otroški vrtec in ljudska šola sta že začela delati in sicer kar v prostorih ruske šole. Tu vsak otrok dobi vsak dan po 1 l mleka. Gimnazija pa še nima prostorov, kakor se mora tudi slovenska občina služba opravljati še na prostem, kar pa je precej neprilicno, ker

je vreme tukaj sedaj precej vetrovno, deževno in mrzlo ter je po hribih okoli nas vse zasneženo. Zaradi tega precej trpe tisti, ki imajo slabo obleko in so brez odevj. Sedaj angleški krdci križ deli obleko in odejo.

Danes se je pripeljal mister Corsellis, ki nam je v Vetrinju kot prostovoljec krdčega križa toliko dobrega storil in, ki se je tako toplo zavzel za slovensko gimnazijo. Kakor stari in dobri prijatelji smo se pozdravili. Povedal nam je, da sta plemeniti dami Miss Balding in Miss Phillips že med našimi v Spitalu.

iz Trevisa smo prejeli poročilo, da je tamkajšnje taborišča dobro urejeno, in da Slovenci sami vodijo kuhinjo, ki deli prav dobro hrano in obilo kruha, ki je bel. Sicer pa je tam velikanska vročina in še večja draginja.

Tukaj v okolici živi več sto Slovencev, ki se vsi zelo pohvalijo, ker jih imajo ljudje zelo radi. Saj so Tirolci močno verni in cerkvi udani ljudje, ki dobro vedo, zakaj smo tu.

Med temi rojaki, ki živijo v okolici, je nekega dne nastala komunistična propaganda: "Vrnite se domov, saj je tam vse v redu!" Med njimi je bilo nekaj takih, ki so že prej po sili razmer bili zunaj domovine. Ti so bili za Oltarsko propagando še najbolj dovzetni. In tako se jih je on teden kakih 20 odločilo vrniti se. Po nje je prišel "delegat" iz Ljubljane, pa so se odpeljali. Že v Spitalu jim je ta "tovariš" pobral ves denar ter jim tako osušene pripeljal v Beljak, kjer jih je varno spravil, da se nebi premislili. Nato so jim dali prav jetniško hrano in jim odkrito povedali, da v Ljubljani pridejo vsi pred ljudsko sodišče! Peterim izmed njih se je posrečilo, da so pobegnili in brez vseh sredstev in imetja pribežali v Wien. Tako se godi tistim, ki so še tako neumni, da komunistom kaj verjamejo.

Vsem rojakom bratski pozdrav.

Nošči v St. Vidu ob Glini.

Ko smo prišli sem, smo si takoj izvolili svojo taborno upravo. Med našim prihodom je bilo tu v oddelku A. 11 Hrvatov, 106 Čehov, 56 Srbov ter vsega skupaj okoli 30 drugih. V drugem taborišču (B) pa je bilo vsega skupaj 81 ljudi, med njimi 30 Rusov. Vsi iz taborišča B. so bili namenjeni v Rusijo, oni iz A pa vsak v svojo domovino, pa jim odhod še ni mogel.

Slovencev pa nas je tukaj sedaj 625. Kuhinjo vodijo Čehi, pogrešamo pa slovenskega zdravnika. V taborišču smo docela svobodni od 5 ure zjutraj do 10 ure zvečer.

Najprej smo si organizirali versko življenje v zapuščeni cerkvi naše ljube gospe, ki je 10 minut stran od taborišča. Pripravljamo pa se tudi, da bomo ljudsko slovo in drugo izobraževalno delo pod vodstvom g. Golobca, ki sedaj vodi goroparsko skladišče. Odprli bomo tudi šolsko vrtec, ki je tu novovrščiteljski. Uveljavljamo tudi slovenski strokovni učitelj, prav tako tudi petje. Sicer je vse v redu, le prostora imamo tako malo, da smo kar pretrgani.

Sog živil!

Vesti iz Ljubljane.

Preved, ki so imeli sedaj k... že ni bilo več tam...
VOD, vodi sedaj kot predsednik trg...
vec z manufakturo Avyak, s kongres...
nega trga, vrščiteljski in še 20 drugih...
uradnikov so opustili urščiteljske.
Večino veljavne denarje so...
Sina b...
str...
domobranci pa zaprli. Oče, ki je se...
daj minister v partizanski vladi, ga...
je hotel obiskati v St. Vidu kjer je...
bil zaprt, pa mu komunisti niso do...
volili vstopa. Sedaj je h Kidriču, kjer...
si je sporiloval tozadevno dovoljenje...
ko je prišel ponovno v St. Vid, sina...
to polic. poroč. Hlebeca,
ki je bil vrajen skupno z domobranci
(prvi transport) v Litovino, so po
poročilu radia Ljubljane, javno obe...
sili na trgu pred sodnijo. Tisoč gla...
va množica pa je pri tem vzklikala.
radio Ljubljana, stalno poziva pre...
bivalstvo, naj prijavlja vse skriva...
če in "bandite", ki se skrivajo po
gozdovih. Boдрilno pri tem hvalijo
kmete, ki naj svojo nalogo v bodoče
"še bolj vstno vrše" kakor doslej.
"šerbor" vsa poročila iz Ljubljane
so si složna o strašnem terorju.